

C210 – BRU7

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2007-2008

17 april 2008

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BRUSSEL EN DE VLAAMSE RAND

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Sven Gatz tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de geplande woonzorgzones in Brussel	1
Vraag om uitleg van de heer Mark Demesmaeker tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over negatieve sociale gevolgen van het GEN-project voor de Vlaamse rand	7

Waarnemend voorzitter: mevrouw Dominique Guns, ondervoorzitter

Vraag om uitleg van de heer Sven Gatz tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de geplande woonzorgzones in Brussel

De voorzitter: De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik heb een hele reeks vragen die mijns inziens nog niet eerder aan bod zijn gekomen in dit debat. Mijn vragen gaan iets meer in de diepte en handelen niet zozeer over het overzicht van het beleid dat momenteel gevoerd wordt op het gebied van welzijn en woonzorg. De vragen zijn soms erg gedetailleerd en soms nogal scherp geformuleerd, mijnheer de minister, maar dat heeft vooral te maken met onze functie als parlement om uw beleid democratisch te controleren. U hoeft de vragen dus zeker niet als een bedreiging te interpreteren.

We zijn het erover eens dat een inhaalbeweging inzake zorg- en welzijnsverlening absoluut op zijn plaats is. U hebt daar een antwoord proberen op te geven met het concept van de woonzorgzones. Dat is natuurlijk geen Brusselse uitvinding, maar past meer in het algemene welzijnsbeleid. Een woonzorgzone wordt omschreven als "een deelgebied waarin optimale voorwaarden zijn geschapen voor het wonen met zorg. Het gaat om aangepaste woningen, eventueel nieuw te bouwen, in combinatie met reeds bestaande en nog te creëren voorzieningen voor wonen en verzorging. De nodige zorg-, breng- en haalfuncties worden in dat deelgebied aangeboden."

Inmiddels is het grondgebied van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest in 33 woonzorgzones ingedeeld. Daar-in komt dan telkens een zorgknooppunt, dat instaat voor de informatie, coördinatie en organisatie van een aantal zorgdiensten. Dit plan heeft de verdienste een allesomvattende poging te zijn om een antwoord te bieden op de decennialange achterstand op het vlak van welzijn en zorg voor Nederlandstaligen in Brussel, maar toch rijzen er een aantal vragen.

In 2006 hebt u een zogenaamde 'woonzorgplanner' aangesteld en een aantal weken geleden hebt u het Kenniscentrum Woonzorg opgericht. U beschikt dus over voldoende kritische massa van mensen die dit op het terrein moeten uitvoeren, om op deze vragen te kunnen antwoorden.

De intentie van het plan is om alle Vlaamse zorgverstrekkers op termijn in te passen in de structuur van een

woonzorgzone. De woonzorgzone voorziet in 'de bakstenen', dat is bijvoorbeeld een rusthuis met enkele kangoeroewoningen. Hoe voorziet u de inpassing in de reeds bestaande zorgverstrekkers in Brussel, erkend door de Vlaamse Gemeenschap? Worden bijvoorbeeld het Seniorencentrum, de vzw Brusselse Welzijns-Gezondheidsraad en de actoren in het veld aangesloten op die woonzorgknooppunten? Worden zij ook bij de strategische planning en uitvoering betrokken?

Een tweede vraag gaat over het spanningsveld tussen vraag en aanbod. Wij zijn als Vlaamse Gemeenschap van plan om in Brussel een bijkomend aanbod te creëren, omdat we ervan overtuigd zijn dat er vanuit Vlaams oogpunt onvoldoende aanbod is. Globaal gezien is het aanbod in een aantal sectoren – bijvoorbeeld in de rusthuizen – echter zeker niet te klein. Hebt u in uw voorbereiding en uw begeleiding door het kenniscentrum voldoende garantie dat er voldoende investeerders kunnen worden aangetrokken voor publiek-private samenwerkingsconstructies en dat die projecten binnen een Nederlandstalige woonzorgzone ook rendabel zijn? Het zou kunnen dat de markt vanuit globaal oogpunt meer verzadigd is dan we denken. Wat zijn uw inzichten daaromtrent?

Wie draagt de eindverantwoordelijkheid voor het hele concept van het woonzorgbeleid? Ik heb vernomen dat een aantal vragen die onlangs op de agenda stonden in de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie niet konden worden beantwoord door mevrouw Grouwels. Zij heeft de bal dus onrechtstreeks naar u door gespeeld. Is dit op dit ogenblik uw exclusieve bevoegdheid, als Vlaams minister van Brussel? Hoe zit het met de samenwerking met het departement Welzijn van de Vlaamse Gemeenschap? Is er in er bepaalde protocols voorzien?

Het woonzorgbeleid wordt van bovenuit uitgebouwd. We weten waarom dat zo is, maar dan rijst wel de vraag of de vrijheid en de onafhankelijkheid van andere zorgorganisaties en zorgverleners niet in het gedrang komen. Worden zij op termijn verplicht om een aantal woonzorgzones te bedienen? Hoe gaat een en ander zich op het terrein ontwikkelen?

Eens iemand zich in een woonzorgzone bevindt, wat is dan de minimale dienstverlening? Wat kan die persoon concreet verwachten? Verschilt dat van woonzorgzone tot woonzorgzone, of is er een algemene dienstverlening? Hoe wordt dat geformaliseerd? Is daarbij sprake van contracten, overeenkomsten, resultaats- of inspanningsverbintenissen tussen de woonzorgzone en de gebruiker of niet?

Een volgend punt gaat over de samenwerking met de Brusselse OCMW's. Volgens mijn informatie blijkt dat expliciet werd gekozen om niet met die OCMW's samen te werken. We gaan die centra nu ook niet heilig verklaren of verheerlijken. Maar op een aantal punten en bij een aantal OCMW's zou het nuttig kunnen zijn dat wordt samengewerkt. We kennen allemaal de gemeenten – onder andere Sint-Agatha-Berchem en Ukkel – waar, door de Vlaamse politieke aanwezigheid, die mogelijkheid bestaat. Hoe ziet u het spanningsveld door een parallelle dienstverlening die zou kunnen ontstaan tussen een bestaand OCMW-netwerk en het parallel netwerk dat wij creëren?

De vraag over de financiering heb ik al belicht toen het ging over de eindverantwoordelijkheid. Het Vlaams Brusselfonds maakt heel wat middelen vrij. Daarnaast is er echter ook het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA) en de bijkomende ondersteuning door de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC). Hoe moeten deze middelen protocolair op elkaar afgestemd worden?

Als ik het goed heb begrepen, zijn er momenteel vier kleinere en vier grotere projecten gepland. De heer Delva heeft daar vorige keer een vraag over gesteld. Voor de vier grotere projecten zou voor een pps-constructie gekozen worden. Hoever staat het met de zoektocht naar privépartners? Ik heb vernomen dat het project in Ganshoren geblokkeerd zou zijn. Is dat nog steeds het geval? Indien u nu bijkomende informatie kunt geven op de vraag die de heer Delva daarover heeft gesteld, zou me dat zeker interesseren.

Er is ook nog de zeer ambitieuze aanpak in Neder-over-Heembeek voor het 'Sint-Pieter en Sint-Pauwel'-project. Het betreft niet enkel een woonzorgzone, maar ook de bouw van een gemeenschapscentrum waarin de Nederlandstalige bibliotheek en andere diensten terecht kunnen. Hoe staat het daarmee op financieel vlak, qua partners enzovoort? Vorige keer hebt u geantwoord dat er een ruilkoop zou plaatsvinden. Wat is de inbreng van de privépartners in dat concrete project?

Een volgende vraag is misschien nog niet onmiddellijk aan de orde. Ik wil ze echter nu al stellen omdat ik niet wil dat we over enkele jaren zouden moeten vaststellen dat we die zaak over het hoofd hebben gezien. We zoeken ook mensen voor een aantal functies. Ongeveer 150 zorgverstrekkers extra zouden nodig zijn om woonzorgzones te bemannen en te bevoorwaarden. Gelet op de functie, denk ik veeleer dat we de laatste term moeten gebruiken. Er zijn allerlei functies, zoals 'zorgcoach', 'wooncoach', 'zorgplancoördinator' en 'zorgbemiddelaar'. Vaak gaat het om knelpuntberoepen. Hoe moet de selectie van die mensen gebeuren? Welk statuut zullen ze hebben? Aangezien het om een knelpuntberoep gaat en we toch van plan zijn iets te maken van die

woonzorgzones, is het niet onbelangrijk te weten wat de houding is ten opzichte van de kennis van het Nederlands van die personeelsleden. Wordt daaraan gedacht? Ik stel die vragen omdat het beter is te voorkomen dan te genezen.

Mijn laatste reeks van vragen gaat over het Kenniscentrum Woonzorg, dat zou worden ondergebracht in De Overmolen vzw. Daar zou toch sprake kunnen zijn van belangenvermenging. De vzw vervult zelf een patrimoniumfunctie. Ze fungeert zelf als koepel van het kenniscentrum en is ook speler op het veld. Wat is uw houding in dat verband? Hoe zal de financiering van het kenniscentrum gebeuren? Er is een ad-hocfinanciering voor het eerste jaar. Wat gebeurt er daarna? Hoever staat het nu met het kenniscentrum? Het heeft toch een vrij grote verantwoordelijkheid en vrij veel bevoegdheden. Het moet de ontwerpfase van de projecten opvolgen, bouwkundig advies geven, raad geven bij de interpretatie van de regelgeving, de wooncoaches begeleiden, de tussenschakel vormen voor de privépartners bij het afsluiten van contracten. Wanneer mogen we de eerste resultaten van dat kenniscentrum verwachten?

Mijnheer de minister, ik besef dat dit een heel uitgebreide vraag om uitleg is. U bent echter al een hele tijd bezig met dit concept. De vragen zijn dan ook pertinent. Ik zou dan ook graag op alle, of zeker op de meeste, vragen een degelijk antwoord krijgen.

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Mevrouw de voorzitter, ik sluit me graag aan bij de vraag om uitleg van de heer Gatz. Hij stelt enkele terechte vragen over het project van de woonzorgzones. We zijn het er wel allemaal over eens dat we op het vlak van de welzijnsvoorzieningen voor de Nederlandstalige Brusselaars aan een inhaalbeweging toe zijn.

We moeten er wel voor opletten geen apart Nederlandstalig welzijns circuit in Brussel te creëren. Ik zou daarbij een parallel willen trekken met een andere sector. In de jaren tachtig en negentig bestond hetzelfde gevaar voor de culturele sector in Brussel door het circuit van de 22 gemeenschapscentra. Bij de sterke uitbouw van die centra in de jaren tachtig en negentig had een aantal gemeenten in Brussel de indruk de ze niet meer verantwoordelijk waren voor de uitbouw van een Nederlandstalig cultureel beleid. Mijnheer de minister, u hebt die zaak kunnen rechtekken via de toepassing van het decreet betreffende het lokaal cultuurbeleid binnen Brussel. Op dit ogenblik hebben de gemeenten die verantwoordelijkheid weer ten volle opgenomen.

Op het vlak van welzijn zijn er verbanden met het lokaal sociaal beleid. Ik zie echter ook een parallel met wat in de jaren tachtig is gebeurd met de gemeen-

schapscentra. We moeten zeer attent zijn en erop toezien dat de OCMW's zich niet onttrekken aan hun kerntaak, die er ook in bestaat om de Nederlandstaligen een degelijke service te bieden.

Mijnheer de minister, ik heb nog enkele bijkomende vragen over de operationalisering van die woonzorgzones in Brussel. Er zijn redelijk wat werkgroepen opgericht. Het valt me op dat een aantal van die werkgroepen overlappend zijn met de al bestaande instanties. Zo is er een Werkgroep Thuiszorg opgericht. Die verricht ongetwijfeld interessant werk. Ik vraag me echter af of het Brussels Overleg Thuiszorg die rol niet op zich zou kunnen nemen. Ik heb de indruk dat heel wat nieuwe instanties werden opgericht, zonder dat die allemaal een toegevoegde waarde hebben ten opzichte van wat al bestaat.

Er bestaat wat onduidelijkheid over de exacte rol die het kenniscentrum en de strategische woonzorgplanner in de stuurgroep spelen. Hoe verhouden ze zich exact tot de stuurgroep? Wat is de precieze taakverdeling tussen de stuurgroep enerzijds en het kenniscentrum en de woonzorgplanner anderzijds?

De heer Gatz heeft de opdracht beschreven van het Kenniscentrum Woonzorg. Hoe ziet u de precieze rol van dat kenniscentrum? Is die meer ondersteunend of meer coördinerend?

De voorzitter: Mevrouw Van Linter heeft het woord.

Mevrouw Greet Van Linter: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, Open Vld heeft hierover ook een vraag gesteld in de VGC. Ik kan me niet van de indruk ontdoen dat die partij daarmee wil aangeven ontevreden te zijn over de vooruitgang die in dit verband wordt geboekt. De vragen zijn zeer relevant. Ik vrees dat ze op dit moment niet allemaal beantwoord kunnen worden. In oktober zou er een evaluatie gebeuren. Ik hoop dat dit nog het geval zal zijn.

Minister Bert Anciaux: Ik kan u bevestigen dat die evaluatie in oktober zal gebeuren.

Mevrouw Greet Van Linter: Mijnheer de minister, het lijkt wel of Open Vld met al die vragen wil aangeven dat u niet zult slagen. Ik bespeur een kleine ondertoon van leedvermaak. *(Opmerkingen van minister Bert Anciaux en van de heer Sven Gatz)*

Ik merk nu ook dat CD&V zich een aantal vragen stelt. Ik heb de indruk dat de meerderheidspartijen het een beetje op de heupen krijgen omdat het dossier niet vlot.

In het debat komen een aantal rare maar ook gevaarlijke vragen aan bod. Ik heb de discussie die daarover vorige week in de VGC werd gevoerd erop nagelezen. Daar werd de vraag gesteld of die woonzorgzones nog wel

nodig zijn. Over tien jaar zou het wel eens kunnen zijn dat er niet meer genoeg Vlamingen zijn om die woonzorgzones te bevolken, zo werd gesteld. Dat is een verkeerd uitgangspunt. Mijns inziens staat de overheid nog altijd ten dienste van de bevolking. Er moet een aanbod zijn, zeker voor de residentiële opvang. CD&V leek dat enigszins in twijfel te trekken. De leeftijd van de ouderen in de rusthuizen is veel hoger, wat leidt tot een hogere graad van zorgbehoefte.

We mogen zeker niet uit het oog verliezen wat het eigenlijke doel was. We gingen er toch van uit dat er onvoldoende Nederlandstalig aanbod van welzijnsinstellingen voor Vlamingen was. Zoals u weet, blijven de Brusselse OCMW's en gemeenten in gebreke. Ik verwijs naar de taalproblematiek en de problemen in verband met de zorgverzekering. De woonzorgzones vormden en vormen daar een antwoord op. We moeten ons daar aan houden.

Wat mij betreft, kan worden samengewerkt met OCMW's. Ik twijfel er wel aan of ze goede partners zijn. Willen ze niet samenwerken, is dat voor mij ook goed. We moeten dan wel verder gaan met het alternatief circuit. Het gaat tenslotte om Nederlandstaligen. Ik stel wel vast dat de zaak niet vlot loopt.

Mijnheer de minister, kunt u bevestigen dat die OCMW's niet werden gecontacteerd? Indien dat zo is, hoe staat het dan met de samenwerking van Ganshoren en Etterbeek? Momenteel is er overleg tot samenwerking over het Kenniscentrum Woonzorg tussen de VGC en de Vlaamse Gemeenschap. Wat zijn daarvan de resultaten?

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Mevrouw de voorzitter, collega's, de heer Gatz raakt in zijn vraag heel wat elementen aan, die elk op zich gespreksstof zijn voor een ruim debat. Enerzijds onderstreept dit het belang van het Masterplan Woonzorgzones. Anderzijds stelt het me voor de uitdaging om op elk van de vragen concreet, maar kort te antwoorden. Ik ben het alvast volstrekt eens met de twee uitgangspunten van de heer Gatz: het Masterplan Woonzorgzones Brussel brengt inderdaad een alomvattende, geïntegreerde aanpak naar voor om zowel kwantitatieve als kwalitatieve lacunes in het Vlaamse zorgaanbod voor senioren weg te werken; het is daarenboven ambitieus in zijn globale opzet, wat de pps-projecten betreft, qua timing, investeringen en aanpak.

Een van de kritische succesfactoren waar de heer Gatz in zijn inleiding naar verwijst, is de betrokkenheid van het werkveld. De voorbereiding van het masterplan verliep in nauw overleg met het werkveld, via ad-hocwerkgroepen en via de stuurgroep. Dat zelfde niveau van betrokkenheid wil ik alleszins ook behouden

bij de uitvoering. Concreet blijft de stuurgroep verder werken en kijk ik naar inspraak via werkgroepen.

De heer Gatz werpt vervolgens op of er wel nood is aan extra rusthuisbedden in Brussel. Op zich is dat een verrassende vraag. De consensus over de noodzaak van een inhaaloperatie voor Vlaamse voorzieningen voor bejaarden en zorgbehoevenden vormt juist de basis van het masterplan. Er bestaat geen discussie over het tekort aan bedden in dagverzorgingscentra of centra voor kortverblijf. In Brussel bestaan er namelijk geen Vlaamse erkende voorzieningen. Via het project Terra Nova, het project Sint-Pieter en Sint-Pauwel in Neder-over-Heembeek, Sint-Jozef in Evere en het project Verheydenstraat in Anderlecht trachten we hieraan te verhelpen. Hetzelfde geldt voor bedden voor dementerende bejaarden. Daar is het de betrachting om op korte termijn naar 66 bedden te gaan.

Een meer genuanceerd verhaal is dat van de rusthuisbedden. Als we kijken naar de Vlaamse programmatornormen op basis van de bevolkingsprognoses voor 2013, dan is er een theoretische ruimte voor 1200 extra rusthuisbedden. Er zijn nu slechts 117 erkende Vlaamse bedden in de twee rusthuizen samen. Het heeft natuurlijk weinig zin om abstractie te maken van het bicommunautaire of het Franstalige rusthuisaanbod. Maar gesteld dat we dit totale aanbod nemen, moeten we dan spreken van een overaanbod aan rusthuisbedden? Dat valt nog te bezien.

Zo is er de verwachting – of de vrees – dat het aantal bedden op korte termijn zal slinken, omdat een aantal rusthuizen niet meer zullen of kunnen voldoen aan de verstrengde federale infrastructuurnormen die ingaan vanaf 2010. Daarmee hangt ook samen dat het aanbod in Brussel alleszins nood heeft aan een kwalitatieve upgrading.

Het aanbod wordt te sterk gekenmerkt door kleine en weinig comfortabele kamers. We stellen vast dat rusthuizen die een goede prijs-kwaliteitsverhouding bieden, een bezettingsgraad van nagenoeg 100 percent halen. De aanpak van het Masterplan is er bovendien heel expliciet op gericht om kwaliteit te bieden op het vlak van infrastructuur, met grotere kamers, en op het vlak van Nederlandstalige zorg, tegen een betaalbare prijs voor de mensen.

Daartegenover staat de vraag naar de rendabiliteit van een rusthuis of andere voorzieningen, zeker voor privé-exploitanten. De schaalgrootte speelt een belangrijke rol: vanaf 60 à 80 bedden wordt een rusthuis zonder meer rendabel. Maar we maken ons sterk dat, naast de investeringsmiddelen vanuit het Vlaams BrusselFonds, aangevuld met VIPA- of VGC-geld, de meerwaarde vooral in het concept van de woonzorgzone zelf schuilt. Door wonen te concentreren rond een zorgknooppunt, door voorzieningen te integreren en door haal-, breng- en zorgfuncties af te stemmen, worden investeringen in voorzieningen of personeel rendabel.

Ik denk bijvoorbeeld aan het aanbieden van warme maaltijden in een rusthuis en in een lokaal dienstencentrum. Ik denk ook aan het verzorgend personeel dat kan werken in een rusthuis, maar ook in het lokaal dienstencentrum, enzovoort. Dit moet er ook kunnen voor zorgen dat er dagverzorgingscentra komen, die op zich niet rendabel zijn.

Voor de volledigheid wijs ik er ook op dat extra of betere rusthuisbedden niet de enige doelstelling zijn van het Masterplan. Het zelfstandig, levensloopsbestendig wonen is een belangrijke as in het plan.

Een andere vraag van de heer Gatz gaat over de werking van de woonzorgzones. De woonzorgzone op zich is geen organisatorische structuur. Het is een geografische afbakening, in dit geval afgelijnd op de zones Lokaal Sociaal Beleid, waarbinnen samenwerking of het zoeken naar synergieën wordt gestimuleerd. Het is een richtinggevend kader om te gaan investeren en om het zorgaanbod afstemmen. De uitvoering van het Masterplan houdt in welke inbedding Woonzorgzones Brussel kan krijgen in het reguliere beleid. Hierover gaan de gesprekken verder in de stuurgroep, maar ook met de bevoegde kabinetten en administraties van de Vlaamse Gemeenschap en de VGC. Ook het protocol met minister Vanackere, dat nog in bespreking is, gaat hierop in.

Dan kom ik tot de vraag naar samenwerking met de Brusselse OCMW's. Dat is natuurlijk een vraag die niet enkel op het Masterplan Woonzorgzones van toepassing is. Het zou ons dan ook te ver leiden om hier ten gronde op te antwoorden. Het klopt dat de negentien OCMW's niet structureel betrokken zijn bij de opmaak van het Masterplan. Dat was ook niet de bedoeling.

Dat betekent evenwel niet dat ik samenwerking afwijs. In de vier prioritaire zones, allen in de noordwestrand, wordt voor de grote projecten contact gelegd met de lokale besturen. Voor het project Neder-Over-Heembeek resulteerde dat in een concrete samenwerking met de stad Brussel. Voor Ganshoren hebben de contacten tot mijn spijt niet tot een samenwerking geleid. Is er interesse en is de samenwerking in het belang van de Nederlandstalige zorgbehoevenden, dan wijs ik dat niet af.

Met betrekking tot de VIPA-investeringen heb ik met mijn collega-minister Vanackere afgesproken dat ik een algemeen zorgstrategisch plan zal opmaken, in overleg met de VGC en de stuurgroep. Dat plan is een concrete uitwerking van het masterplan en zal dienen als een koepelplan voor de projecten waarvoor VIPA-middelen worden gevraagd.

In een vorige commissievergadering kon ik al de stand van zaken van de projecten meegeven. Voor het project in Anderlecht lopen gesprekken met de privépartner

die de aankoop van de site in de Verheydenstraat plant, om er onder andere een rusthuis, een nursing unit voor personen met een handicap, aanleunwoningen, een lokaal dienstencentrum en een dagverzorgingscentrum te voorzien. Het gemeentebestuur van Ganshoren heeft, zoals gezegd, negatief geantwoord op een vraag tot samenwerking of loutere aankoop van grond om er de woonzorgzone in te vullen.

In overleg met de Vlaamse schepenen, het gemeenschapscentrum en het lokaal dienstencentrum wordt nu gekeken of we het project niet kunnen deblokkeren voor een project binnen de eigen gebouwen. Een voorstel hierover zal binnenkort besproken worden met de VGC, zowel Cultuur als Welzijn.

Voor Neder-Over-Heembeek zijn alle voorbereidingen nagenoeg rond. Er is een principeakkoord met de stad. Het programma van eisen voor de infrastructuur is rond. De gesprekken met de VGC en andere actoren zijn gevoerd, onder andere over de financiering en vermogensrechterlijk aspecten. Dat moet nu uitmonden in formele samenwerkingsovereenkomsten, de aanstelling van een architect, de beslissing van de Vlaamse Regering en een selectie van de privépromotor voor het gedelegeerde bouwheerschap.

Wat betreft de vraag naar ruilkoop, is de constructie dat woningen worden gebouwd in ruil voor de grond van de stad. Verder lopen er gesprekken over een project van Sint-Jozef in Evere en wordt er, ook op vraag van de VGC, gekeken naar een mogelijk project in Oudergem, onder andere voor de inrichting van een lokaal dienstencentrum.

De heer Gatz stelt ten slotte de belangrijke vraag naar personeelsinvulling voor al die initiatieven. De lokale dienstencentra, dagverzorgingscentra, rusthuizen enzovoort zullen binnen het reguliere kader vallen en bij erkenning zullen zij ook daar hun financiering halen. Ook de functies zorgbemiddelaar en zorgplanoördinator zijn bestaande functies gekoppeld aan de wettelijke bepalingen van de geïntegreerde diensten thuisverzorging (GDT's) en de samenwerkingsinitiatieven thuisverzorging (SIT's).

De wooncoach en de zorgcoach zijn functies die worden geïntroduceerd in de woonzorgwerking. Een van de centrale elementen in een woonzorgzone is het zorgkruispunt. Hier kunnen zorgvragers terecht voor de nodige haal- en brengfuncties. Om de praktische coördinatie van de zorgvragen van de zorgbehoevenden in een bepaalde woonzorgzone te realiseren, is er een zorgcoach. De zorgcoach zou onderdak vinden bij het lokaal dienstencentrum en tracht vanuit een persoonlijke relatie via huisbezoeken en ander persoonlijk contact met de bejaarde in te staan voor de nodige haal- en brengfuncties, voor het sociaal vervoer en dergelijke meer. De

dienstverlening die door de regionale dienstencentra wordt geboden, is complementair aan die van de zorgcoach. Het streefdoel zou één zorgcoach per woonzorgzone zijn.

Ook het aspect wonen vraagt bijzondere aandacht. De aanpassing van de bestaande bejaardenwoningen en de creatie van aangepaste levensloopbestendige woningen is een conditio sine qua non om de bejaarde langer thuis te laten wonen. Daarvoor wordt gerekend op de wooncoach. Die werkt voor meer dan één woonzorgzone.

Het is de opdracht van de wooncoach om de senioren te informeren, te sensibiliseren en hun advies te verschaffen over de levensloopbestendige aanpassing van hun woningen. Waar de wooncoach wordt ondergebracht, is vandaag nog niet volledig uitgeklaard.

De selectie en aanwerving van deze mensen is de verantwoordelijkheid van de verschillende organisaties. Over dit alles wordt momenteel overlegd met de Vlaamse minister bevoegd voor welzijn, evenals over de financiering ervan. Mijn voorstel is om hiervoor de Protocol 3-middelen aan te spreken.

De 150 zorgverstrekkers waarvan sprake, zijn nodig op het moment dat de projecten die in het masterplan zijn opgenomen, alle zijn gerealiseerd. Dat wil zeggen dat dit gespreid is over een aantal jaren en over verschillende functies. Om hierop te anticiperen, wordt een Interface opgericht met werkwinkel Tracé Brussel, Actiris, de VDAB, het Sociaal Fonds ROB-RVT, de werkgeverskoepel, werkgevers uit de woonzorgzone, het Kenniscentrum Woonzorg Brussel. Dit wordt ook ondersteund door het Vlaams Instituut voor Vorming en Opleiding in de social profit (VIVO) en de sociale partners.

De bedoeling is een stappenplan uit te werken om te komen tot meer instroom in de zorgsector. Deze Interface komt voor de eerste keer samen op 21 april. Tracé Brussel kreeg van de VGC de opdracht om van de instroom in de zorgsector een absolute prioriteit te maken. Vandaar dat zij ook de trekker zijn van de Interface. Voor de betaling van de opleidingen zullen eerst alle middelen worden uitgeput die ter beschikking worden gesteld aan de VDAB. Indien dat niet zou volstaan, overweeg ik om vanuit het Vlaams Brusselfonds een extra inspanning te doen. De optie extra lessen Nederlands in de bestaande opleidingen te integreren is een goede suggestie.

Tot slot kom ik tot het kenniscentrum. Wat betreft De Overmolen, moet ik toch enige correctie aanbrenge. De vzw is voornamelijk een projectontwikkelingsorganisatie. De afgelopen jaren ontwikkelde de vzw een woonzorgproject voor kansarme terminale aidspatiënten en

voor oudere thuislozen. Zij lagen ook aan de oorsprong van vele andere initiatieven in Brussel.

Daarnaast hebben ze ook een huisvestingspoot, maar het is voornamelijk vanuit hun projectontwikkelingservaring dat ze gevraagd werden het kenniscentrum op te richten. Na de oprichting gaat het duidelijk over een eigen autonome vzw. De inbedding van het kenniscentrum in De Overmolen is dus van zeer tijdelijke aard. Op 1 mei zal de opstartoperatie al ver gevorderd zijn en zal het personeel worden overgeheveld naar de vzw Kenniscentrum Woonzorg Brussel. Vanuit het Vlaams Brusselfonds voorzie ik in een financiering voor de werking in 2008 en 2009. De VGC financiert mee vanuit de Stedenfondsmiddelen.

Over de opdrachten van het kenniscentrum sluit ik een beheersovereenkomst met de vzw. Deze moet volgende maand worden gefinaliseerd. Ik overleg ter zake ook met collegelid Grouwels. Verwacht wordt dat het Kenniscentrum begin 2009 de eerste concrete resultaten zal kunnen voorleggen.

De voorzitter: De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Mijnheer de minister, bedankt voor uw gedetailleerde antwoorden op de vele vragen.

Ik wil aan de achtbare collega's van het Vlaams Belang duidelijk maken dat er van leedvermaak in dezen geen sprake is. Het zou nogal raar zijn als meerderheidspartners leedvermaak hebben wanneer bepaalde doelstellingen van het regeerakkoord niet of trager worden behaald. Het draagvlak voor de woonzorgzones is wel degelijk zeer ruim. Ik meen zelfs enige sympathie te hebben bespeurd bij uw fractie.

Maar er lag wel een zeker ongeduld aan de basis van mijn vraag, dat zal de minister zeker hebben begrepen. Er is normaal en abnormaal ongeduld en dit is normaal ongeduld. Ik veronderstel dat u zelf ook ongeduldig bent over de vooruitgang. We weten dat het met vastgoed en prijzen heeft te maken en dat is altijd veel ingewikkelder. Maar ik denk dat enig ongeduld gerechtvaardigd is omdat we er al jaren mee bezig zijn en niet enkele maanden. Op een gegeven moment wil men resultaten zien. Uit de antwoorden maak ik op dat de zaken van zeer dichtbij worden opgevolgd.

Ik zou ervoor pleiten om geval per geval, afhankelijk van geïnteresseerd Nederlandstalig politiek personeel ter plaatse, te bekijken wat er met OCMW's of andere partners mogelijk is. Ik heb gezien dat u die deur op een kier houdt.

Ik stel me wel wat vragen bij de globale markt. U hebt een goed argument als u zegt dat we door strengere federale normen de volgende jaren een aantal plaatsen in gewone rusthuizen zullen moeten afvoeren. Ik denk dat

het inderdaad zou kunnen. Het verbaast me dat er nu al niet meer interesse vanuit de privésector is. Er moet zeker nog wat monitoring over gebeuren, in de zin van het zoeken naar partners.

Ik ben verheugd dat de nodige voorafgaandelijke stappen voor opleiding worden genomen.

Ik heb begrepen dat een aantal centrale functies zoals zorgcoach en wooncoach, via een centrale vzw of zo zullen worden ingevuld. De meeste andere functies in de woonzorgzone zullen door reguliere partners en verenigingen worden ingevuld.

U sprak over een protocol met minister Vanackere dat op til is en over een Protocol 3. Is dat hetzelfde? Hoe moet ik die samenwerking zien tussen uzelf als initiator en de minister voor Welzijn, die op een bepaald moment zal overnemen?

Minister Bert Ancliaux: Bij het begin van het operationeel maken van het Vlaams Brusselfonds, hebben we gesteld dat het niet de bedoeling is dat het Vlaams Brusselfonds binnen de administratie Brussel een grote, eigen administratie doet ontstaan. We geven impulsen, maar het wordt al op voorhand mee opgevolgd door de administratie, die na de impulsen de reguliere werking verder moet zetten. Als we vanuit het Vlaams Brusselfonds culturele initiatieven ondersteunen, dan doet het departement Cultuur al de verdere opvolging. Van het moment dat de impulsen worden gegeven, wordt het departement onmiddellijk betrokken en wordt er een protocol gemaakt over de verdere opvolging. Ook hier wordt een protocol opgemaakt om te kijken hoe de opvolging regulier verder zal gebeuren.

Wat u zegt over de privésector, is in principe juist, behalve in Brussel. U weet dat ik zelf al een hele tijd in die sector actief ben. Vijftien jaar geleden al kregen we de eerste signalen dat er echt wel nood was aan Nederlandstalige zorg. Er is ongeveer tien jaar overgegaan om het eerste Vlaamse rusthuis in Brussel te realiseren. Van toen was er al een absolute nood om te investeren in zorg in Brussel, maar toch gebeurde dat niet. Het gebeurde niet door de klassieke groepen die in Vlaanderen wel actief waren, zoals de Caritasgroep en het gebeurde evenmin door grotere privégroepen die in Vlaanderen actief waren. De risico's waren in Brussel immers veel groter en de zekerheid op rendabiliteit veel kleiner. Dat heeft onder andere te maken met het feit dat er in Brussel met andere overheden wordt gewerkt. Zelfs het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest voorziet voor haar eigen openbare werken of grote bouwprojecten minimaal een periode van vijf jaar tussen het opzetten van een project en het realiseren ervan. U begrijpt dan dat het voor de privésector helemaal niet zo gemakkelijk is. Ik heb het destijds zelf meegemaakt in een kleine vzw. We hebben er bijna tien jaar over gedaan om het rusthuis af te werken. Ik

ga er niet van uit dat het altijd zo lang moet duren, maar er was in die periode in elk geval forse tegenwerking.

Dan kom ik tot het laatste punt, met name het ongeduld. U kent de situatie in Brussel goed genoeg. Als het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest zelf een periode van vijf jaar naar voor schuift tussen het concept van een bouwwerk en de opening ervan, dan ben ik niet naïef. Als de Vlaamse Gemeenschap in Brussel initiatieven neemt, staat men er niet voor te springen om die mee te ondersteunen. We hebben ook in sport de ervaring dat het allemaal niet zo gemakkelijk gaat, ook al weten we dat het sneller zou kunnen.

Als ik er tegen het einde van deze legislatuur in kan slagen om alle bouwaanvragen die ik wilde indienen, ingediend te hebben, als ik alle structurele financiering rond heb en alles op de rails heb gezet zodat het niet meer kan worden gestopt, dan ben ik ervan overtuigd dat wie de volgende keer op mijn stoel zal zitten, met veel plezier en gemak de lintjes zal kunnen doorknippen. Dat zal niet meer het zwaarste werk zijn. Ik geef toe dat het wat frustrerend is, want ik zou nu al de zekerheid willen hebben om die lintjes te kunnen doorknippen, maar dat is bijkomstig. Ik begrijp het ongeduld, maar ik besef ook dat we op kruissnelheid zitten, rekening houdend met de onzekerheid over samenwerking met de gemeentebesturen en soms ook met het gewest. De gebouwen zullen er nog wel niet staan, maar er zal heel veel in gang zijn gezet dat onomkeerbaar zal zijn.

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Mijnheer de minister, ik onderschrijf de vraag van de heer Gatz om te proberen waar mogelijk contacten te leggen met de OCMW's, net om dat parallelle circuit te vermijden. Ik hoop dat u zult slagen daar waar de situatie goed is. Het gevaar voor een parallel circuit is echt niet denkbeeldig. Dat is een optie die ik voor de Nederlandstalige Brusselaars absoluut niet interessant zou vinden.

De verhouding tussen de stuurgroep, het kenniscentrum en de strategische planner is me niet helemaal duidelijk. Ik veronderstel dat de motor achter de woonzorgzones de stuurgroep moet zijn. Tegelijkertijd zie ik dat het kenniscentrum en de strategische planner prominent aanwezig zijn in de stuurgroep, de werkgroep, het adviescomité enzovoort. Schuilt daar geen gevaar in dat de leidende rol wordt overgenomen door een van de twee kenniscentra of de strategische planner?

Minister Bert Anciaux: Voor alle duidelijkheid: de leidende rol zit bij mij en niet bij de stuurgroep. De strategische planner is mijn nauwste medewerker in dezen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Mark Demesmaeker tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over negatieve sociale gevolgen van het GEN-project voor de Vlaamse rand

De voorzitter: De heer Demesmaeker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaeker: Mevrouw de voorzitter, hopelijk betwist niemand het belang en de noodzaak van de realisatie van het project van het Gewestelijk Expressnet (GEN) voor de mobiliteitsproblematiek in en rond Brussel. Dit project zou ons onder meer in staat moeten stellen de modal shift te bewerkstelligen. Dat is uiteraard in het voordeel van alle bewoners van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, van de duizenden pendelaars en van de bewoners van de ruime rand rond Brussel.

We hebben er steeds voor gewaarschuwd dat dit project minstens potentieel een gevaar voor de sociale en ecologische leefbaarheid van de ruime rand rond Brussel inhoudt. Het GEN zou een nieuwe stadsvlucht vanuit het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest faciliteren en stimuleren. Hierdoor kan de bestaande druk aanzienlijk worden verhoogd. Het is evident dat dit ook het Vlaams karakter van de Vlaamse rand zou schaden.

Minister Van Brempt heeft dit gevaar tot op heden steeds afgezwakt. Volgens haar gaat het zelfs om een 'vreemde gevolgtrekking'. Inmiddels heeft Beliris het gerenommeerde studiebureau Stratec een studie laten uitvoeren om het gevaar van een stadsvlucht in kaart te brengen. De resultaten van deze studie zijn op zijn minst onrustwekkend te noemen. Zonder flankerende maatregelen zou de operationalisering van het GEN ertoe kunnen leiden dat tegen 2015 ongeveer 5 procent van de Brusselaars, in totaal bijna 18.000 gezinnen, het gewest zou verlaten. Deze mensen zouden vooral in Vlaams-Brabant en in Waals-Brabant een nieuwe woonplaats zoeken. Een bijkomend element is dat ongeveer 70 procent van deze groep uit de middenklasse zou komen. Dat zou niet enkel een enorm verlies aan inkomsten voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest inhouden, de sociale verhoudingen binnen de Brusselse bevolking zouden ernstig kunnen worden verstoord.

Tijdens de plenaire zitting van het parlement van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest van 7 maart 2008 heeft de Brusselse minister van Mobiliteit de cijfers en het hieraan gekoppelde gevaar bevestigd. Ik geef even een vrije vertaling van zijn woorden: "Ik bevestig de cijfers. Indien geen maatregelen worden genomen, bestaat het risico dat een aantrekkelijk GEN, zeker als de kosten voor 100 procent door de werkgevers zouden worden betaald, een nieuwe stadsvlucht bij de inwoners zou teweegbrengen. Dit effect zou hetzelfde zijn

als het effect dat de ontwikkeling van de autosnelwegen heeft gehad.”

De potentiële negatieve gevolgen voor Brussel zijn duidelijk en zwaar. Hetzelfde geldt evenwel in afgeleide orde voor de rand rond Brussel. Het gevaar van een stadsvlucht is uiteraard een permanent gegeven. Het beleid moet hier sowieso rekening mee houden. Dat wordt op het lokale bestuursniveau goed aanvoeld. De druk vanuit de hoofdstad bestaat al jaren en heeft alles met de blijvende druk op de leefbaarheid in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest te maken. Dit nieuwe feit zou op relatief korte termijn echter kunnen leiden tot een aanzienlijke verzwaring van de druk die de rand altijd al heeft ondervonden. De migratie vanuit de stad heeft bekende gevolgen, zoals de stijging van de bouwgrondprijzen, de sociale verdringing van de bestaande bevolking, die vooral jongeren en financieel zwakkeren treft, de verdwijning van de bestaande sociale weefsels, de dreigende verdwijning van nog meer groene of open ruimte en het toenemen van de verfransingsdruk, wat dan weer gevolgen voor de scholen heeft.

In dit verband heeft minister Smet tijdens de plenaire zitting van 7 maart 2008 trouwens terecht een opmerking gemaakt. Ik geef even een vrije vertaling: “De ruimtelijke ordening in Vlaams-Brabant en Waals-Brabant moet eigenlijk kernversterkend werken en mag niet tot het aansnijden van open, groene ruimtes leiden.” Wat de concrete stedenbouwkundige invulling van het Vlaams stedelijk gebied rond Brussel betreft, moeten we deze duidelijke boodschap zeker voor ogen houden.

De Vlaamse overheid kan hoe dan ook niet langer beweren dat het GEN-project, bovenop de normale migratiestromen, in afgeleide orde niet tot een bijkomende stadsvlucht kan en zal leiden. Deze stadsvlucht zal negatieve maatschappelijke implicaties voor de rand rond Brussel hebben. Het komt er nu op aan die implicaties duidelijk in kaart te brengen en een beleidsmatig antwoord te formuleren.

Mijnheer de minister, het lijkt me het meest aangewezen dat u, als minister bevoegd voor de Vlaamse rand, dit onderzoek initieert en de beleidsmatige reactie coördineert. Dit is belangrijk omdat Vlaanderen op die manier niet enkel de belangen van de Vlaamse rand, maar ook de belangen van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest behartigt. Bovendien blijft Brussel uiteindelijk ook de Vlaamse hoofdstad.

Kent u de studie die Stratec in opdracht van Beliris heeft uitgevoerd? Uit die studie zou blijken dat het GEN-project tegen 2015 tot een nieuwe aanzienlijke stadsvlucht vanuit het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest naar de rand rond Brussel zou leiden. Kunt u de leden van deze commissie deze studie bezorgen? Onderschrijft u, net als minister Smet, de conclusies van deze studie?

Bent u, vertrekkend vanuit de resultaten van de studie van Stratec, bereid de potentiële negatieve gevolgen voor de Vlaamse rand in kaart te laten brengen? Bent u bereid om vanuit uw coördinerende bevoegdheid een globale beleidsreactie van de Vlaamse Regering op deze problematiek te initiëren en te coördineren?

De voorzitter: De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Mevrouw de voorzitter, dit onderwerp is, naar aanleiding van een vraag om uitleg van mevrouw De Wachter, al eerder ter sprake gekomen. Het ging toen om de effecten van de vestiging van een nieuwe Europese school in Laken op een aantal gemeenten in de Vlaamse rand. Ik heb er toen ook al op gewezen dat de Stratec-studie, die toen net in de pers ter sprake was gekomen, inderdaad aantoonde dat ongeveer 5 procent van de inwoners van Brussel zou overwegen om, zodra het GEN zou werken, Brussel te verlaten. Dat waren vooral mensen uit het segment van de middeninkomens. De pers had het over een kleine volksverhuizing. 5 procent van 1 miljoen inwoners is inderdaad een kleine volksverhuizing. We krijgen daar nu al een beetje een voorafspiegeling van in gemeenten die beschikken over een goede treinverbinding. Toevallig is een van die gemeenten Liedekerke, de gemeente waar de vroegere NMBS-baas ook burgemeester was. Daar beschikt men over zeer goede en frequente treinverbindingen met Brussel. Men zou denken dat het alleen in de onmiddellijke rand van Brussel het geval is, maar die verdringing doet zich ook voor in gemeenten zoals Liedekerke. Met alle problematische situaties van dien, zoals het de vorige weken ook nog in het nieuws is gekomen.

Ook deze studie geeft dus aan dat er een tegenstelling bestaat tussen de zorg om een vlotte mobiliteit te bewerkstelligen enerzijds en de zorg, die ook de zorg is van de Vlaamse Regering, om de Vlaamse aanwezigheid in Brussel op peil te houden en om de verdringing in de rand tegen te gaan. Zo was er vorige week nog de campagne van minister Keulen om jonge gezinnen naar de stad te trekken, om de stad leefbaar te houden. Ik vrees dat de Vlaamse Regering in dit verband de verkeerde prioriteiten heeft gesteld. Als het zou lukken om de mensen in de stad te houden of ze naar de stad brengen, dan zal dat automatisch de eerste zorg minder dringend maken. Als de eerste zorg, het Gewestelijk Expresnet, wordt gerealiseerd, dan maakt u het zichzelf nog moeilijker om de stad leefbaar te houden en de verdringing tegen te gaan in de Vlaamse rand. Wat mij altijd een beetje heeft gestoord, is dat men daar altijd licht overheen is gegaan. We kennen de reactie van minister Van Brempt, de heer Demesmaeker heeft haar al vermeld. Ik heb de indruk dat zowel u, als minister bevoegd voor de Vlaamse rand, als de minister bevoegd voor Brusselse aangelegenheden en voor de

versterking van de Vlaamse aanwezigheid in Brussel, zich lijkt te willen beperken tot een flankerend beleid dat de gevolgen moet opvangen, maar nooit de indruk geeft dat u echt wilt tussenkomen als het over de oorzaken gaat van de problemen waarmee men te kampen heeft.

Ik dring er op aan dat er wordt ingegaan, mijnheer de minister, op de suggestie van de heer Demesmaeker om op zijn minst de potentiële negatieve gevolgen van het GEN in kaart te brengen. Dan kan men het best uitgaan van die Stratec-studie, veeleer dan te proberen om op basis daarvan een beleid te bevorderen dat die gevolgen moet opvangen. Ik vrees dat er op dit ogenblik niet veel meer dan dat inzit.

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Ik moet om te beginnen aan de heer Demesmaeker zeggen dat ik die Stratec-studie niet kende. Ik heb natuurlijk naar aanleiding van de vraag wat inlichtingen ingewonnen. De voornaamste conclusies van deze studie lijken te zijn dat het GEN wel degelijk een positief effect zou hebben op de vervoerswijze en -keuze van en naar Brussel, zeker in het woon-werkverkeer. Na tien, vijftien jaar zou dat effect wel geneutraliseerd zijn bij ongewijzigd beleid op alle domeinen. Dat laatste vind ik geen verrassing omdat het effect van de meeste beleidsmaatregelen afneemt naarmate de tijd verstrijkt. De resultaten van de studie geven ook aan dat er effecten te verwachten zijn inzake vestigingsplaats van de gezinnen, en dat zowel op basis van een modelanalyse als op basis van een vergelijking met München. De studie relativeert zichzelf echter ook in die zin dat de modelanalyse haar beperkingen heeft, en dat de resultaten, die zeer exact lijken, toch slechts tendensen weergeven.

Daarnaast reikt de studie ook een hele batterij van mogelijke maatregelen aan om effecten te versterken of af te zwakken, gaande van aanpassingen aan het GEN-netwerk, over tariefmaatregelen tot ruimtelijke en fiscale maatregelen. Ik ben echter de mening toegedaan dat een aantal zeer specifieke factoren een bepalende rol spelen voor wat betreft de sociale gevolgen van het GEN in de Vlaamse rand, maar dat deze onvoldoende in rekening zijn gebracht binnen deze studie, met name de beperking van de wooncapaciteit door het groene-gordelconcept en de beperkingen op de bouwhoogte in Halle-Vilvoorde.

Daarnaast wil ik u er ook op wijzen dat het GEN niet alleen bestaat uit bijkomende spoorcapaciteit. Zo is er ook een GEN-bediening per bus of snelbus in gebieden waar er geen spoorlijnen richting Brussel zijn. Bovendien willen wij met deze Vlaamse Regering, in het kader van het Strategisch Actieplan voor de Reconvertie en Teverkstelling, in de luchthavenregio ook de structurele files over de weg aanpakken. Stadsvlucht is ook geen typisch

probleem dat gelieerd is aan het Gewestelijk Expresnet. Ik verwijs hierbij naar het rapport van de studiedienst van de Vlaamse Regering waarin de in- en uitwijking in de Vlaamse rand een tijdje geleden in kaart is gebracht. Hieruit blijkt dat in 2003, dat is dus pre-GEN, in de Vlaamse rand 8300 personen inweken vanuit Brussel, 3900 vanuit de andere gemeenten van het Vlaamse Gewest, en 1300 personen vanuit Wallonië.

Dan vraagt u of ik daaruit gevolgen wil trekken. U stelt die vraag met het oog op wat u de negatieve gevolgen noemt. Maar de ontwikkeling van het Gewestelijk Expresnet heeft niet alleen negatieve gevolgen. Naast het feit dat mensen die in Brussel werken, sneller zullen overschakelen op het openbaar vervoer omdat er een verbeterd aanbod is, zullen mensen die in Brussel wonen ook sneller in de Vlaamse rand geraken. Daardoor zullen Brusselaars sneller geneigd zijn om een job in de rand te aanvaarden en kunnen we de arbeidsmarktproblemen in de luchthavenregio en in de bredere Vlaamse rand beter aanpakken.

Ik ben het wel met u eens dat de mogelijke negatieve gevolgen van het GEN voor de Vlaamse rand in kaart moeten worden gebracht, zodat de Vlaamse Regering kan nagaan welk antwoord zij hierop kan bieden. Ik zal dan ook naar aanleiding van uw vraag de stuurgroep van het Informatie- en documentatiecentrum Vlaamse Rand samen roepen. Deze stuurgroep fungeert als adviesgroep voor de vertegenwoordigers van de verschillende bestuurniveaus en van alle overheidsorganen. In een overleg kan de stuurgroep advies geven of vragen stellen bij noodzakelijke beleidsgerichte onderzoeksprojecten of wetenschappelijke studies, in functie van hun belang voor het beleid.

U vraagt me of ik een globale beleidsreactie van de Vlaamse Regering kan initiëren en coördineren. Zoals u weet, is de Vlaamse overheid momenteel bezig met de afbakening van het Vlaams Stedelijk Gebied rond Brussel (VSGB). In mei vorig jaar heeft de Vlaamse Regering een tussentijdse beslissing genomen om te komen tot de uitwerking van een noodzakelijk flankerend beleid dat met dit afbakeningsproces gepaard gaat. Dit flankerend beleid wordt gezamenlijk door de ministers bevoegd voor ruimtelijke ordening en de Vlaamse rand voorbereid. Mobiliteit met inbegrip van het GEN is daarbij uiteraard een bepalende factor, naast voorstellen inzake wonen, werk en open ruimte.

Bij de voorstellen inzake dit flankerend beleid zal ook rekening worden gehouden met de potentiële gevolgen van het GEN zoals die uit de studie blijken. De voorstellen inzake het flankerend beleid worden momenteel ook besproken in de Task Force Vlaamse rand en in de werkgroepen die werkzaam zijn in het kader van de afbakening van het VSGB. Een strikt ruimtelijk beleid, gekoppeld aan een vriendelijk en

consequent onthaalbeleid van Vlaanderen en een dynamisch stadsbeleid van Brussel zijn een voorwaarde voor een gezonde verhouding tussen stad en ommeland.

Op basis van mijn bevoegdheden inzake werk, onderwijs en de Vlaamse rand heb ik al verschillende initiatieven in die richting genomen. Ik verwijs dan onder meer naar het toegenomen aantal instructeurs Nederlands op de Werkvloer; de extra uren Nederlands in de Vlaamse Rand, die goed zijn voor 91 extra jobs; en ten slotte, de pijler informatie en promotie NT2 van de vzw de Rand, waarvoor jaarlijks 500.000 euro wordt uitgetrokken.

Ook op het gebied van wonen heeft de Vlaamse Regering al diverse initiatieven genomen. Ik denk hierbij aan de Vlaamse Wooncode, aan Vlabinvest dat niet alleen zijn werkingsgebied ziet uitbreiden maar ook een financiële injectie heeft gekregen en een voorkeurecht zal krijgen. Ik ben ervan overtuigd dat de Vlaamse Regering bijzondere aandacht heeft voor de Vlaamse rand. Ik zal als coördinator van het beleid in de Vlaamse rand er blijven op toezien dat die aandacht wordt gehandhaafd.

De voorzitter: De heer Demesmaeker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaeker: Ik dank u. Ik heb natuurlijk nooit beweerd dat het GEN geen positieve effecten zou hebben, en ik heb dat ook in het begin zo gezegd. Het is evident dat het GEN de mobiliteit zal bevorderen. De voorliggende studie is er echter wel. Minister Smet trekt er duidelijke besluiten uit. U vermeldt onvolkomenheden: er is te weinig rekening gehouden met de beperkte wooncapaciteit in de Groene Gordel en met de beperkte woonhoogte. Dat hangt evenwel samen met de afbakening van het VSGB. We stellen vast dat er op dat vlak een aantal grote inbreidingsprojecten op stapel staan en hier en daar een verhoging van het aantal toegestane bouwlagen wordt gesuggereerd. In de Vlaamse rand leidt dat tot ongerustheid. De studie wakkert die nog aan, want daarin heeft men het over 5 percent of 18.000 gezinnen

die de hoofdstad zouden willen ontvluchten. We weten allemaal waar ze in de eerste plaats naartoe willen.

De suggestie om de stuurgroep van het Documentatie- en informatiecentrum van de Vlaamse rand in te schakelen had ook ik in mijn achterhoofd, maar u hebt de suggestie al geformuleerd. We zijn daar zeer blij mee. Kennis is belangrijk om goede beleidsmaatregelen te kunnen nemen. De inschakeling van dat centrum is belangrijk.

De voorzitter: De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Ik dank de minister voor het antwoord. Ik heb de indruk dat u hebt geprobeerd de studie een beetje te relativiseren. Als ik u goed heb begrepen, zegt u eigenlijk dat er in de rand niet veel plaats meer is om nieuwe inwijkelingen uit Brussel op te vangen. De bouw mogelijkheden en de beschikbare ruimte zijn beperkt. Voorlopig is dat zo, maar het valt nog af te wachten hoe het VGSB wordt gedefinieerd. Onder meer de bouwhoogte is van belang. Ik hoor dat de mogelijkheid bestaat dat die zou verhogen.

De effecten zullen zich niet alleen in de onmiddellijke rand van Brussel voordoen. Ik had het al over Liedekerke. Ik denk dat de effecten zich in de brede Vlaamse rand zullen voordoen. Dan zullen de beperkte problemen in de onmiddellijke omgeving in een veel breder gebied opduiken.

Ik vind het eigenaardig dat u zegt dat het GEN ook goed is omdat het de inwoners van Brussel ertoe zal aanzetten om een job te zoeken in de rand. Eerlijk gezegd: ik denk dat de verbinding tussen Brussel en de rand niet de grote struikelsteen is voor de Brusselaars om in de rand werk te zoeken.

De voorzitter: Het incident is gesloten.